Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Промисловий та офісний шпіонаж

Шифр та назва спеціальності
256 – Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Інститут
ННІ комп`ютерних наук та інформаційних технологій

Освітня програма
Національна безпека у сфері кіберзахисту

Кафедра
Кібербезпеки (328)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр
8

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

МІЛОВ Олександр Володимирович
oleksandr.milov@khpi.edu.ua
Доктор технічних наук, професор кафедри кібербезпеки НТУ «ХПІ».

Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць. Науковий керівник з захищених кандидатських робіт, гарант освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти. Провідний лектор з дисциплін: «Математичні основи криптології та криптоаналіз», «Структури даних», «Промисловий та офісний шпіонаж» , «Цифрова криміналістика», у студентів бакалавріата та магістратури, Розділ «Методологія наукової та педагогічної діяльності в науках кіберзахисту» для аспірантів.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

Загальна інформація

Анотація

Навчальна дисципліна "Промисловий та офісний шпіонаж" є нормативною навчальною дисципліною. Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на засвоєння основ промислового та офісного шпіонажу, формування вмінь і навичок пошуку, обробки, аналізу, інтерпретації інформації щодо діяльності промислового підприємства та його конкурентів. Дисципліна спрямована на засвоєння базових знань для поглибленого вивчення діяльності промислових підприємств як учасників конкурентної боротьби на ринку, формування у студентів знань з загальних особливостей ведення промислового та офісного шпіонажу, отримання необхідних знань з питань організаційної та управлінської діяльності забезпечення конкурентного аналізу та промислового та офісного шпіонажу на підприємствах та в організаціях.

Мета та цілі дисципліни

Засвоєння основних рис, організації, правових основ та методів діяльності промислового та офісного шпіонажу, набуття студентами необхідних теоретичних знань і практичних навичок щодо аналітичної складової формування конкурентної стратегії бізнес-діяльності підприємства та ведення промислового та офісного шпіонажу.

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

КЗ–3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
КЗ–7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ФК–11. Здатність використовувати практичні навички, тактику та прийоми роботи з людьми в інтересах службової діяльності.

Результати навчання

ПРН–3. Вміти за допомогою абстрактного мислення, аналізу та синтезу оцінювати результати професійної діяльності та забезпечувати її якість, бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.
ПРН–7. Вміти виявляти, ставити та вирішувати професійні завдання, вміти узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, оформлювати і презентувати результати досліджень відповідно до вимог.
ПРН–10. Вміти аналізувати виклики та загрози національній безпеці за напрямами професійної діяльності та синтезувати інформацію щодо розроблення та реалізації стратегій у визначальних сферах національної безпеки (політичній, економічній, соціальній, гуманітарній).
ПРН–18. Розуміти основні теоретичні поняття, застосовувати набуті практичні навички дослідження та підготовки документів, їх правильного використання в управлінській діяльності.
ПРН–19. Вміти використовувати у професійній діяльності методи та інструменти організації соціальної взаємодії, співробітництва та розв'язання конфліктів у сфері професійної діяльності, практичні навички, тактику та прийоми, роботи з людьми в інтересах службової діяльності: працювати у команді з позицій лідера, радника (консультанта), помічника, планувати використання часу та визначати стимули і бар'єри ефективної роботи, здійснювати розподіл (делегування) функцій, повноважень і відповідальності між виконавцями.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 36 год., лабораторні роботи – 24 год., самостійна робота – 60 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вища математика, Математичні основи криптології та криптоаналіз, Структури даних.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

В ході викладання дисципліни викладачем застосовуються пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) та репродуктивний методи навчання. В якості методів викладання, які направлені на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, застосовуються презентації, бесіди, індивідуальні групові проєкти, майстер-класи.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Поняття, завдання та цілі промислового та офісного шпіонажу.
Історія зародження та розвитку промислового та офісного шпіонажу. Поняття промислового та офісного шпіонажу. Завдання та особливості промислового та офісного шпіонажу.

Тема 2. Розвідувальна інформація.
Характеристики і вимоги до розвідувальної інформації. Моделі промислового та офісного шпіонажу. Джерела отримання інформації. Конкуренція та конкурентне оточення.
Тема 3. Збір інформації з відкритих джерел.
Збір інформації із засобів масової інформації. Збір інформації на виставках, конференціях, презентаціях. Збір інформації з використанням мережі Інтернет. Програми для роботи з інформацією.
Тема 4. Негласний збір інформації.
Задачі агентурної роботи. Класифікація інформаторів. Етапи та зміст вербовочної розробки.
Тема 5. Зовнішнє спостереження.
Історія зовнішнього спостереження. Спостереження в промисловому та офісному шпіонажі. Ведення зовнішнього спостереження. Виявлення зовнішнього спостереження.
Тема 6. Методика збору інформації при роботі промислового та офісного шпіонажу.
Методика збору інформації про юридичну особу. Пошук «підходу» до особи, що приймає рішення. Аналіз телефонної активності.
Тема 7. Промисловий та офісний шпіонаж в кредитній сфері.
Злиття та поглинання. Промисловий та офісний шпіонаж та торги.
Тема 8. Рекрутинг і промисловий та офісний шпіонаж.
Шпіонаж намірів. Шпіонаж в бенчмаркінгу. Активні заходи. Дезінформація.
Тема 9. Створення системи промислового та офісного шпіонажу.
Система економічного промислового та офісного шпіонажу суб'єкта господарської діяльності. Планування роботи промислового та офісного шпіонажу.
Тема 10. Інформаційно-аналітична робота.
Форми представлення даних для промислового та офісного шпіонажу. Власний інтегрований банк даних служби безпеки підприємства. Історія створення інтегрованого банку даних служб безпеки. Моделі представлення даних в електронних базах даних. Загальні принципи створення інформаційної системи служби безпеки підприємства. Концепція побудови інтегрованого банку даних служби безпеки підприємства.

Теми практичних занять

Практичні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Теми лабораторних робіт

Тема 1. Промисловий та офісний шпіонаж: поняття, передумови виникнення та актуальність.
Тема 2. Особливості функціонування промислового та офісного шпіонажу на підприємстві.
Тема 3. Новини та соцмережі як інструменти промислового та офісного шпіонажу.
Тема 4. Особливості збору інформації про юридичну та посадову особи.
Тема 5. Практичні засади ведення промислового та офісного шпіонажу на підприємствах і в офісах.

Самостійна робота

Самостійна робота студента є однією з форм організації навчання, основною формою оволодіння навчальним матеріалом у вільний від аудиторних навчальних занять час. Під час самостійної роботи студенти вивчають лекційний матеріал, готуються до лабораторних робіт, контрольних робіт, заліків та іспитів. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Неформальна освіта

В рамках неформальної освіти згідно відповідного Положення (http://surl.li/pxssv), освітня компонента або її окремі теми можуть бути враховано у разі самостійного проходження професійних курсів/тренінгів, отримання громадянської освіти, онлайн освіти, професійного стажування тощо.
За даним компонентом врахування тем, у разі успішного завершення курсів, не передбачено.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Концепція технічного захисту інформації в Україні. Постанова КМУ №1126 від 08.10.1997. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-97-%D0%BF#Text
2. Шкільняк М.М, Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. – Тернопіль: Крок, 2017. – 252 с. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/31710/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%D0%A8%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8F%D0%BA.pdf
3. Стахова М.В., Малик О.В. Конкурентний потенціал як основа формування конкурентоспроможності підприємства / М.В. Стахова, О.В. Малик // Економіка та управління підприємством. 2017. №16. - С. 468–473. http://global-national.in.ua/issue-16-2017/24-vipusk-16-kviten-2017-r/2962-stakhova-m-v-malik-o-v-konkurentnij-potentsial-yak-osnova-formuvannya-konkurentospromozhnosti-pidpriemstva
4. Управління конкурентоспроможністю підприємства: підручник / Ю.Б. Іванов, М.О. Кизим, О.М. Тищенко, О.Ю. Іванова, О.В. Ревенко , Т.М. Чечетова-Терашвілі. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010. 320 с. https://ndc-ipr.org/media/ndc_old/documents/Tishtnrj-Kizim-Pidryz.pdf
5. Meloan T. International and Global Marketing / T. Meloan, J. Graham. – 2th ed. – 2000. – 439 p. https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/view/1714

Додаткова література

6. National Institute of Standards and Technology Special Publication 800-100, Information Security Handbook: A Guide for Managers. Recommendations of the National Institute of Standards and Technology, October 2006. https://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/legacy/sp/nistspecialpublication800-100.pdf

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:
•лабораторні роботи: 40% семестрової оцінки;
•самостійна робота: 10% семестрової оцінки;
•контрольна робота: 10% семестрової оцінки;
•іспит: 40% семестрової оцінки.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено	28.08.2024		Завідувач кафедри Сергій ЄВСЕЄВ
	28.08.2024		Гарант ОП Андрій ТКАЧОВ